

Nr 282.

Av herr **Grapenson m. fl.**, om vissa ändringar i bestämmelserna rörande jakt å skogsfågel och ripa inom vissa delar av riket.

I motion II:94 förlidet år hemställde undertecknade, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om sådan ändring i gällande jaktstadga av den 25 november 1927, att fridlysningstiden för ripa inom Karesuando socken av Norrbottens län måtte fastställas till tiden från och med den 22 mars till och med den 21 september.

De motiv, som lågo till grund för det framställda yrkandet, blevo under ärendets utredning i utskottet helt bestyrkta såväl av landsfiskalen i Karesuando som länsstyrelsen i Luleå (Jordbruksutskottets utlåt. Nr 65/1929 bil. 2 och 3). Kungl. domänstyrelsen (Bil. 1 i samma utl.) ansåg emellertid, att vägande skäl för lagändring i motionens syfte icke förefunnos, och avstyrkte den gjorda framställningen. På utskottets hemställan beslöt riksdagen, att motionen icke skulle till någon riksdagens åtgärd föranleda.

De under fjolåret anförda missförhållandena kvarstå emellertid ännu oförändrade och påkalla en rättelse. Kungl. domänstyrelsen uppskattar den årliga inkomsten av ripfångsten i Karesuando till cirka 4 å 5,000 kronor, vilket i själva verket betyder vida mera än man vid första ögonblicket tror för den fattiga ödebygdsbefolkningen i denna socken. Därjämte torde en del ripor förbrukas i hushållet, särskilt å tid, då viltbrådet ifråga icke kan infrysas till förvaring. Men denna inkomst kan avsevärt förbättras genom den föreslagna lagändringen, vilken, såsom närmare framgår av ovan åberopade motion och utredning, avser att förebygga en förödelse av ripkullarna på hösten, då fåglarna äro synnerligen lätta att fånga men svåra att förvara, och i stället bereda möjlighet till en lönande jakt av de fullvuxna riporna på eftervintern.

Karesuandobefolkningen har genom nu gällande renbeteskonvention med Norge praktiskt taget gått miste om även den starkt beskurna rätt till skötesrenar, som enligt nu gällande lag är tillerkänd bofast markägare eller brukare i Lappmarken. De lappar, som skulle kunna vårda Karesuandoböndernas renar, äro nämligen nödsakade att sommartid betjäna sig av norska betesmarker, men konventionen förbjuder lappen att dit medtaga bofasta tillhöriga renar.

Skulle icke ett medgivande till en förbättrad jakt kunna betraktas som ett litet rättvist vederlag för den särställning, som Karesuandofolket får finna sig i genom att den svenska statsmakten låtit avhända det en urgammal rättighet,

som är ytterst värdefull för en trakt, vilken sannerligen icke har något överflöd på naturliga näringskällor?

I såväl utskottets ovanberörda utlåtande som i kungl. domänstyrelsens yttrande framhålles emellertid det olämpliga i att stifta en särslag för en enda socken. Vidare anmärkes, att en utsträckning av jakttiden på ripa icke skulle bliva till nämnvärt gagn med mindre att antingen rätt medgäves att vid jakten använda snara eller fridlysningstiden för hare och skogsfågel ändrades.

Önskemål om ändrad jakttid för ripa hava jämväl framförts från vissa lappar inom Jukkasjärvi, och bekant är i övrigt, att befolkningen i Lappland i stor utsträckning skulle med tillfredsställelse hälsa en ändring i nu gällande bestämmelser om jakttidens förlängning på våren. Enahanda torde förhållandet vara i de nordligaste skogssocknarna nedanför lappmarksgränsen från och med Muonionalusta i norr till och med Korpilombolo och Övertorneå i söder. Ofrånkomligt torde emellertid vara, att behovet av en lagändring är mest trängande i Karesuando med hänsyn till kommunens fattigdom och jämväl på grund av ur socknens nordliga läge härflytande små existensmöjligheter.

Tillåtelsen att vid fångst använda snara är enligt vår uppfattning nödvändig för att lagändringen skall komma till avsedd nytta. Många av dem, som idka denna jakt, hava icke råd att hålla sig med gevär. Ripfångsten bereder vidare ofta en möjlighet till inkomst för åldringar och för pojkar, av vilka de förstnämnda äro för gamla och de senare alltför unga att handhava skjutvapen. Från djurskyddssynpunkt är icke heller hagelgeväret enligt vår uppfattning stort bättre än snaran, då ströhagel ofta sårar villebrådet utan att döda det. Den sunda eftertanken torde vidare icke kunna gå så långt i sin ömhet mot villebrådet, att den ser en fattig, kanske barnrik familj svälta i ödebygden och med detta för ögonen utestänger dess medlemmar från möjligheten att medelst snarning av villebråd skaffa sig en inkomst eller ett välbehövt mål stärkande mat.

I övrigt hänvisas till angivna motion II: 94 för år 1929.

Med stöd av det anförda få undertecknade sålunda hemställa,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj: t anhålla om sådan ändring i gällande jaktstadga av den 25 november 1927, att fridlysningstiden för skogsfågel och ripa inom Karesuando socken av Norrbottens län och andra därmed jämförliga delar av landet, i den omfattning Kungl. Maj: t finner det lämpligt, fastställes till tiden från och med den 22 mars till en senare från den 21 augusti framflyttad tid samt att vid fångst av sagda fåglar å nu ifrågavarande trakter snara måtte få användas.

Stockholm den 21 januari 1930.

Jöran Grapenson.

Reinhold Selberg.

N. E. Nilsson.

Ernst Hage.

H. Lundström.

J. P. Dahlén.